

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Várhelyi Attila ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felperesnek, ... jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. január 7. napján meghozott, 31.P.27.736/2010/3. számú ítélete ellen a felperesek részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az alperes által szerkesztett ... című napilap ...napján megjelent számának 1. és 4. oldalán cikket közölt „...” címmel és alcímmel közölt cikket, mely érintette I.rendű felperes neve I. rendű és II.rendű felperes neve II. rendű felperes személyét.

Az I. és II. rendű felperesek sérelmezve az alperesi lapban megjelenteket, sajtó-helyreigazítási közlemény közzétételére kérték kötelezni az alperest, mert a lap valótlanul közölte azt, hogy a polgármester sutba vágva minden együttérzést és nagylelkűséget egy felszólító levél után elküldte a város által nyújtott segítség költségeit tartalmazó számlát a ... sújtotta ...nak. Való tényként annak közlését kérték, hogy a város költségeinek megtérítését a vis maior, illetőleg a kármentesítési alap terhére kérték megtéríteni, számlát pedig nem bocsátották ki.

Előadták, hogy az ... önkormányzatot terhelő költségek csak olyan úton voltak beszedhetők, hogy a ... önkormányzat ezt kéri a kármentesítési alaptól, mert erre ...

városnak közvetlenül nem volt lehetősége. Az igény semmi esetre sem terhelte volna közvetlenül a katasztrófa sújtotta község költségvetését.

Az alperes kérte a felperesek keresetének elutasítását.

Hivatkozott a felperesek által elküldött, illetőleg jegyzett levélre, amelyet a lap is közzétett. Ennek mellékletében a felperesek a költségeket felsorolták, a levélben pedig fizetésre szólították fel az önkormányzatot oly módon, hogy az összeg megtérítését a kármentesítési és a vis maior alap terhére kérik. Álláspontja szerint a felperesi eljárás számla benyújtásának minősíthető, még akkor is, ha ténylegesen számla kibocsátására nem került sor. A cikk egyébként szó szerint tartalmazta a felperesek által helyreigazításként közzeendő szöveget, mivel az írás is úgy fogalmaz, hogy számla kibocsátására ugyan még nem került sor, de a felszólító levelet azonban már kézbesítették.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletében az I. és II. rendű felperesek keresetét elutasította.

Kötelezte az I. és II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek fejenként 8.000-8.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a sajtó-helyreigazítási eljárással kapcsolatos jogszabályi rendelkezéseket, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. és 14. számú állásfoglalásait és az Alkotmánybíróság véleménynyilvánítással kapcsolatos 36/1994. (VI. 24.) AB határozatát.

Az elsőfokú bíróság nem vitatott és közismert tényként rögzítette azt, hogy ... községet ... sújtotta és ennek következtében a településen lakók segítségnyújtásra szorultak, amely során az I. rendű felperesi önkormányzat is komoly segítséget nyújtott. Az ezzel összefüggésben felmerült költségek elszámolására, kormányzati szakemberek részvételével megbeszélés folyt.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy kétségtelenül nem felelt meg a valóságnak az, hogy az ... önkormányzat egy felszólító levél után számlát küldött volna a ... önkormányzatnak, azonban ezt a cikk egészét tekintve lényegtelen pontatlanságnak minősítette arra, hivatkozással, hogy az átlagolvasó nem tulajdonít különösebb jelentőséget annak, hogy csak egy tételes felszólításra került-e sor az adott önkormányzattal szemben, vagy számlát is küldött már a felperes. Az átlagolvasó számára annak van jelentősége, hogy az ... önkormányzat az általa nyújtott szolgáltatást - amelyről a média is beszámolt - nem önkéntes adománynak tekintette, hanem költségeit meg kívánta téríttetni. A cikkben bemutatott levél is arról tanúskodik, hogy az I. rendű felperest határozati úton kötelezték bizonyos tevékenység végzésére, amely költségek megtérítését a ...nak nyújtott költségvetési forrásból szeretné biztosítani. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem kifogásolható a cikkíró azon megfogalmazása, hogy a polgármester sutba vágta nagylelkűségét, mert ez vélemény, amely nem nyilvánvalóan alaptalan, így valótlan közlésként nem kifogásolható.

Kifejtette továbbá, hogy a cikk hamis látszatot sem kelt, tekintettel arra, hogy a lap a felszólító levelet teljes terjedelmében közölte. Értékelte a peres iratok között elfekvő

emlékeztetőben foglaltakat, mely alapján az volt megállapítható, hogy az I. rendű felperesi önkormányzat költségeinek érvényesítéséről nem volt megegyezés. A megbeszélésen csak egy felvetés volt, hogy az I. rendű felperes által alkalmazott módon történne esetlegesen a megtérítés. A cikk tartalmazza ... polgármesterének reakcióját, és abból kiderült, hogy határozott megállapodás nem volt az önkormányzatok között a megtérítésről, a felperesi felszólítás egyoldalú lépés volt.

Utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy az a tulajdonos, akinek dolgát használják, jogszabály alapján kártalanítást követelhet a veszélyhelyzetben lévővel szemben is, aki ezt a költséget a veszélyhelyzetet előidézővel, vagy az állammal szemben megkísérelheti behajtani. Nem kifogásolhatja azonban ilyen esetben, hogy az alperes sutba dobott nagylelkűségről és kiszámlázott költségekről ír. Utalt arra is, hogy a felperesek a település vezetésében betöltött funkciójuk révén nagyobb fokú toleranciára kötelesek a cikkbeli pontatlanság miatt.

Az elsőfokú ítélettel szemben az I. és II. rendű felperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes keresetben megjelölt helyreigazításra kötelezését kérték.

Kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított megfelelő jelentőséget annak, hogy az I. rendű felperesi önkormányzat a közvagyonnal gazdálkodik, azzal köteles elszámolni és ilyen körülmények között pedig kötelezettsége volt az állami pénzalapok igénybevételeivel az általa nyújtott támogatás ellenértékét visszaigényelni. A visszaigénylést nem saját önös érdekei diktálták, hanem az állam által is elismert szolidaritás elve. Ezért a kötelezettségének gyakorlása nem értékelhető érzéketlenségként, vagy az együttérzés hiányaként. Az alperes valótlan tényállítást közölt, holott a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 11. § (1) bekezdésének c) pontja valóságnak megfelelő tájékoztatási kötelezettséget ír elő számára, oly módon, hogy mások személyhez fűződő jogait ne sértse.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek perköltségben való marasztalását.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint a fellebbezési kérelem korlátai között bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az elsőfokú bíróság ítélete minden vonatkozásában jogszerű, ezért annak megváltoztatására a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget, így az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 79. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről napilap, folyóirat (időszaki lap), rádió, televízió vagy filmhíradó valótlan tényről közöl híresztel, illetőleg való tényeket hamis színben tüntet fel - a törvényben biztosított egyéb igényeken kívül - követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetőleg melyek a való tények (helyreigazítás).

A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának II. pontja szerint, a sajtóhelyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra.

A III. pont kimondja, hogy a véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtóhelyreigazítás alapja.

A sérelmezett cikk kiindulópontja és alapja a felperesek levele volt, melyet az alperesi lap teljes terjedelmében közölt. Ebben a felperesek nem vitásan a ... önkormányzatot a vis maior, valamint a kármentesítési alap terhére felmerült költségek megtérítésére kérték.

Nem vonható kétségbe a felperesek azon törekvése, hogy amennyiben jogi lehetőség van rá, érvényesítsék az általuk biztosított segítség pénzbeli ellenértékét. Magából a levélből is kiderül, hogy ezt nem közvetlenül a ... önkormányzat vagyonának terhére kísérelték meg, hanem a kifizetést vis maior, illetőleg a kármentesítési alaptól kívánták. A perben a felperesek ennek megfelelő indokát adták azzal, hogy kormányzati tényezők részéről felmerült annak lehetősége, hogy a költségek fedezéséhez hozzájuthat a felperesi önkormányzat. Ennek módjáról azonban kifejezett tájékoztatás nem volt, és az önkormányzatok sem állapodtak meg a megfelelő és követendő eljárásról.

A felperesek helyes eljárásnak tartották volna, ha a felhívásukra ... különböző alapokhoz nyújtja be az igényt, és ilyen módon a felperesi önkormányzat is közvetett úton hozzájuthatott volna a nyújtott támogatás ellenértékéhez. Az is kétségtelen azonban, hogy ennek az igénybejelentésnek a formája és megfogalmazása nem tekinthető célszerűnek a katasztrófa sújtotta településsel szemben akkor, amikor még a segíteni akarókat az foglalkoztatta, hogy milyen módon tudnak a károk enyhítésében közreműködni.

A felpereseknek viselniük kell annak következményét, ha egy katasztrófa helyzetben lévő településsel szemben anyagi igényrel lépnek fel, az bizonyosan jelentős visszatetszést fog kelteni. A cikk negatív felhangja éppen a levél nem megfelelő megfogalmazásából fakadt. A felperesi levél ugyanis csak tényközléseket és egy teljesítésre vonatkozó felhívást tartalmaz, nem részletezi a pénzeszközök igénybevételevel kapcsolatos eljárást, vagy annak okát.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes olyan valótlan tényről, amely a helyreigazítást megalapozta volna, nem közölt. A levélnek, mint dokumentumnak, illetőleg az abból szöveghűen vett idézet közlésének következtében fel sem merülhetett, hogy az igényérvényesítéssel

kapcsolatosan az alperes a felperesekről valótlan tényt közölt. Az ügy megítélése szempontjából annak volt jelentősége, hogy történt-e igényérvényesítés a felperesek részéről a katasztrófa sújtotta önkormányzat irányába, erre pedig kétséget kizáróan sor került, a közlés tehát nem valótlan. A számla kiállítása újságírói szófordulat volt, ami az adott körülmények között nem számviteli értelmezésre utalt, ezért a tényyszerűség szempontjából értékelhető jelentőséggel nem bírt.

Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság az együttérzés és nagylelkűség hiányára utaló kifogásolt kitélt, mert ez a katasztrófa miatti példátlan összefogásra és együttérzésre tekintettel is kizárólag véleménynyilvánításként volt értékelhető, mellyel szemben sajtó-helyreigazításnak nincs helye.

Az I. és II. rendű felperesek fellebbezése nem volt eredményes, ezért kötelesek viselni a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a 78. § (1) bekezdése szerint az alperes másodfokú költségét. A perköltség az alperesi jogi képviselőt a Pp. 67. § (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján megillető jogtanácsosi munkadíjból áll.

Köteles továbbá a II. rendű felperes viselni a le nem rótt kereseti illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel az I. rendű felperes illetékmentességére is.

Budapest, 2011. április 12.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő